

Justitia rapport

Retssikkerhed for digital Udsatte borgere

Vicedirektør

Birgitte Arent Eiriksson

 justitia-int.org

 [@BAEiriksson](https://twitter.com/BAEiriksson)

 facebook.com/justitiadk

 linkedin.com/company/justitia

Digitalt udsatte borgere

Digitaliseringsstyrelsen og KL (2021): 17-22 procent af den voksne befolkning er digitalt udsatte.

1

10-15 procent i digital gråzone (klarer sig digitalt med hjælp i større eller mindre grad): Ældre, unge, anden etnisk oprindelse, kortuddannede/ufaglærte, herunder kognitive og fysiske funktionsnedsættelser + udviklingsforstyrrelser.

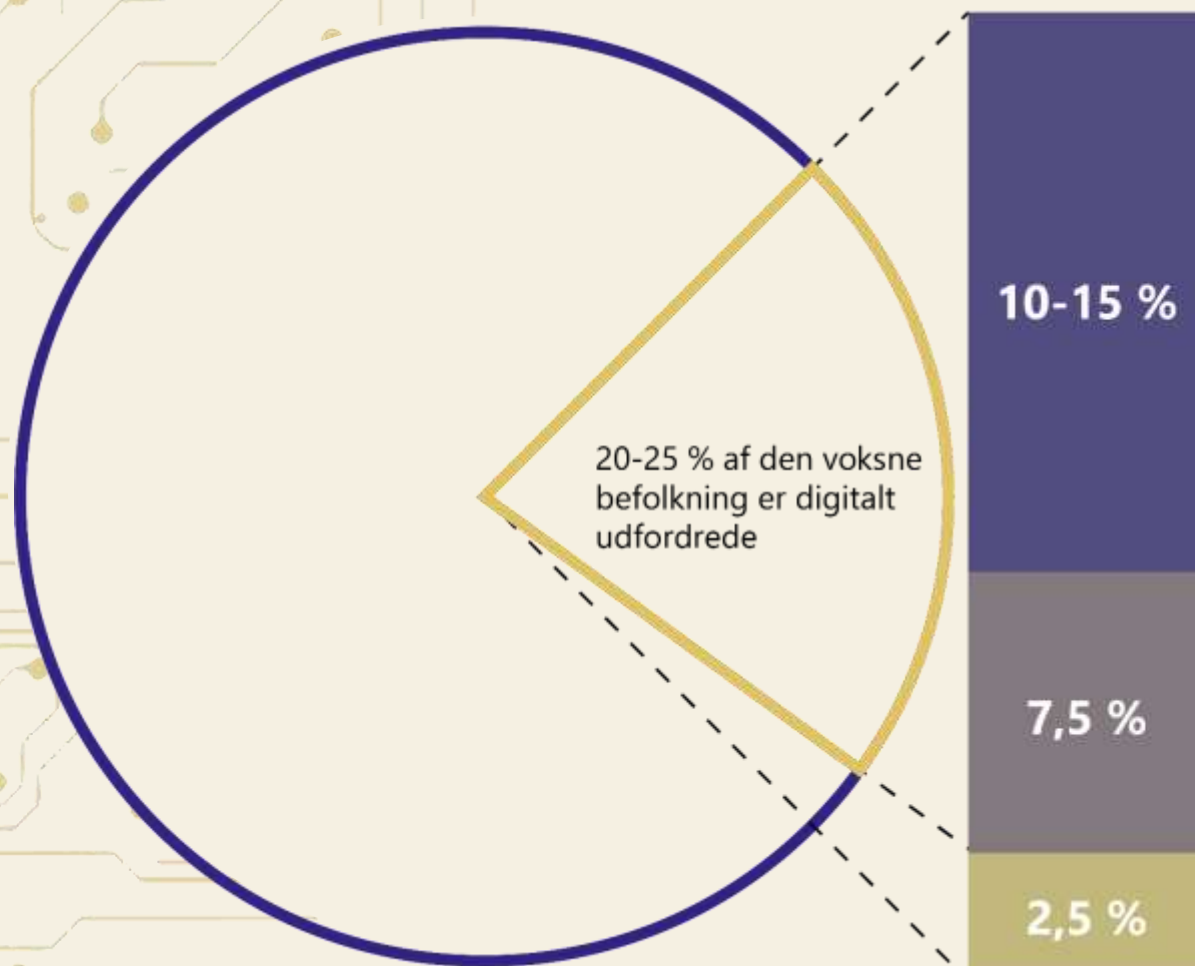
2

Borgere fritaget for digital post - kan ikke selv gennemføre en digital selvbetjening: ældre borgere, borgere med handicap, ikke-vestlige indvandrere + grupper af socialt udsatte, ufaglærte og borgere, der midlertidigt ikke er digitale på grund af sygdom.

Justitia (2022): Digitalt udsatte kan reelt udgøre op til en fjerdedel af den voksne befolkning inkl. mørketal.

Antal digitalt udsatte

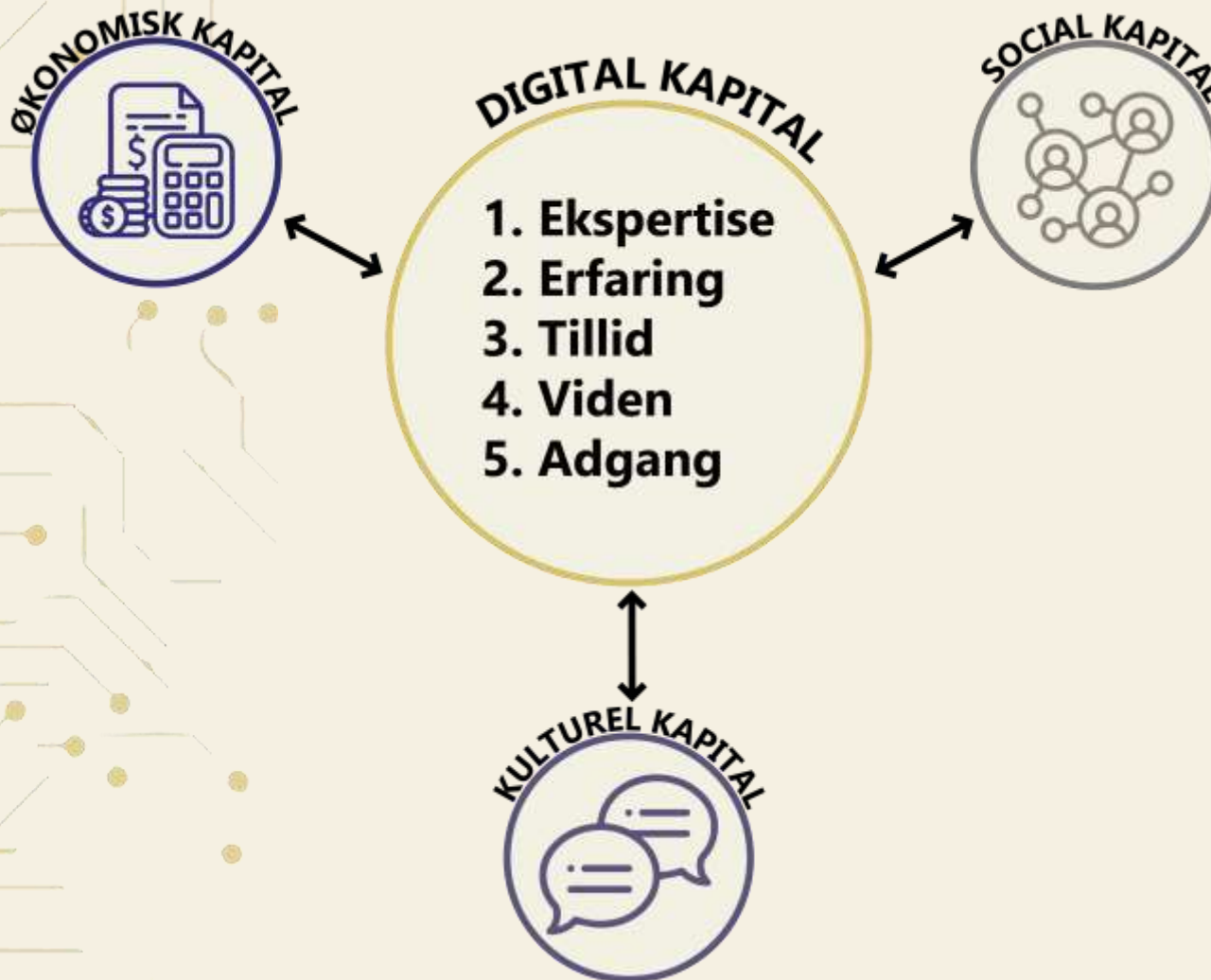

Tilhører den digitale gråzone brug for hjælp i større eller mindre grad.

Fritaget for Digital Post og kan ikke på egen hånd gennemføre en selvbetjeningsløsning.

Anslået mørketal: Der er også borgere, som slet ikke er i stand til at ansøge om fritagelse. Hertil kommer pludseligt opståede udfordringer.

Digital ulighed – årsager og konsekvenser

Identificerede udfordringer

- Verdensmester i digitalisering – meget hurtig udvikling, hvor fokus siden årtusindskiftet især har været på digitalisering som et økonomisk projekt og med høje forventninger til borgernes digitale kompetencer.
- Lovforarbejder indeholder sjældent tilstrækkelige oplysninger om konsekvenserne for borgernes retssikkerhed og rettigheder. Ex Selvbook, der har ovenikøbet har indbyggede "sanktioner".
- Obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening på trods af et stort antal digitalt udsatte + en ressourcekrævende fritagelsesordning.
- Reelt ekskludering af en forholdsvis stor gruppe borgere.
- Afhængighed af netværk kan føles uværdigt – samtidig er det ikke alle, som har et netværk.
- Retssikkerheden for digitalt udsatte bliver vilkårlig – uanset hjælp fra et evt. netværk.
- Uopfyldt efterspørgsel på personlig hjælp og nemmere fritagelse (udvidelse og metode).

Anbefalinger

1. Folketinget skal have større indflydelse på den digitale udvikling.
2. Oprettelse af et Digitaliseringsministerium.
3. Pligt til at lave konsekvensanalyser inden beslutning om digitalisering + redegøre for dataetiske konsekvenser i lovforslag.
4. Digitale selvbetjeningssystemer som tilbud fremfor pligt.
5. Digitalt fripas med en enkelt ansøgning.
6. Brede fritagelseskriterier.
7. Undskyldende omstændigheder, når man opfylder betingelser for fritagelse, men ikke er det.
8. Bedre adgang til personlig digital træning til dem, der ønsker at være digitale.
9. Bedre hjælp til dem, som ikke er i stand til at blive digitale, men alligevel ønsker at benytte sig af de digitale muligheder uden involvering af netværk (digitale støttepersoner placeret strategisk).
10. Principper i et nyt fælles projekt: Borgernær og inkluderende digitalisering.

